

شناسه	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	تاریخ: ۱۳۹۵/۰۷/۲۶
عنوان	بررسی نظرات در ارتباط با بخشنامه شماره ۷۳/۱۴۴/۱۸۳۰۹۴/۹۴۱۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ گمرک جمهوری اسلامی ایران، با موضوع "دریافت چهار درصد مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا" و دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی مبنی بر چگونگی وصول مالیات مزبور	
شرح دستور	گمرک جمهوری اسلامی ایران در بخشنامه شماره ۷۳/۱۴۴/۱۸۳۰۹۴/۹۴۱۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ اعلام کرده که از دوم شهریورماه امسال مالیات علی الحساب واردات از ۲ به ۴ درصد افزایش می یابد و در واقع، اظهار کالا مشمول مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا به میزان ۴ درصد از مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مندرج در اظهارنامه گمرکی می شود. (پیوست شماره ۱) این در حالیست که پیشتر به موجب بخشنامه شماره ۶۱۱۵۰ مورخ ۱۳۸۷/۶/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور، کلیه واردکنندگان کالا از جمله اشخاص حقیقی یا حقوقی دارنده کارت بازرگانی یا کارت پبله وری و همچنین اشخاص فاقد کارت بازرگانی، مشمول پرداخت معادل ۲ درصد مجموع ارزش گمرکی کالا و حقوق ورودی مندرج در پروانه گمرکی، بعنوان مالیات علی الحساب بودند. (پیوست شماره ۲) بخشنامه جدید از سوی فعالان اقتصادی مورد انتقاد واقع شده است که از مهمترین ایراد وارده ناظر بر آثار افزایش نرخ مالیات علی الحساب واردات بر قیمت تمام شده کالاهای وارداتی و متعاقبا آثار تورمی آن است که نهایتا موجب گرانت شدن فرایند واردات قانونی کالا و بالتجیه شیوع بی شتر قاچاق کالا خواهد بود. علاوه بر آثار منفی افزایش نرخ مالیات، ایرادات دیگر بر متن دستور العمل و خصوصا استثنائاتی است که در آن ذکر شده است که برخی از آنها به شرح زیر است: - یکی از این موارد استثناء از پرداخت مالیات واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره برداری هستند که اگرچه معافیت آنها از بخشنامه مذکور خوب به نظر می رسد، ولی از آنجا که در بسیاری موارد واحدهای تولیدی خودشان ماده اولیه مورد نیازشان را وارد نمی کنند، در نتیجه پرداخت ۴ درصد مالیات علی الحساب توسط واردکننده ماده اولیه، در افزایش قیمت تمام شده کالاهای تولیدی آنها تأثیرگذار است. - دیگر اینکه با توجه به اینکه طرح رتبه بندی کارت های بازرگانی هم اکنون به صورت فراگیر اجرا نشده است، استناد به آن در اجرای بخشنامه بایسته به نظر نمی رسد. خصوصا اینکه در بند ب بخشنامه مذکور فقط دارندگان کارت های طلایی از پرداخت مالیات معاف شده اند در حالیکه کلیه متقاضیانی که برای رتبه بندی کارت بازرگانی مراجعه می کنند اساسا از حیث پرداخت مالیات از اهلیت و اصالت کافی برخوردارند. - ایجاد رويه ای تبعیض آمیز و منافی اصل رقابت مبنی بر معافیت بخش های دولتی از پرداخت مالیات موضوعه که برای بخشهای تولیدی خصوصی که معاف نیستند تبعیض آمیز محسوب می شود و از دیگر اشکالات وارده بر این بخشنامه است. - همچنین اگرچه این بخشنامه برای جلوگیری از تخلفهای پیش آمده از سوی دارندگان کارت های یکبارمصرف بازرگانی صادر شده است، اما ایجاد زمینه فساد ناشی از قابلیت تفسیر بخشنامه، بر شمردن استثنائات و ایجاد بروکراسی عریض و تطویل برای تشخیص سره از ناسره، از جمله آثاری است که به دنبال خواهد داشت. در واقع به دلیل قابلیت تفسیری که این بخشنامه دارد، زمینه های فساد اداری و افزایش زمان در فرآیند واردات را ایجاد می کند که مستقیما هزینه آن را باید مصرف کننده پرداخت کند؛ بنابراین به نظر می رسد در تدوین این بخشنامه توجه جدی نسبت به تبعاتی که ممکن است ایجاد کند، صورت نگرفته است.	

شناسه	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	تاریخ: ۱۳۹۵/۰۷/۲۶
عنوان	بررسی نظرات در ارتباط با بخشنامه شماره ۷۳/۱۴۴/۱۸۳۰۹۴/۹۴۱۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ گمرک جمهوری اسلامی ایران، با موضوع "دریافت چهار درصد مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا" و دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی مبنی بر چگونگی وصول مالیات مزبور	
جمع بندی جلسات کارشناسی	افزایش دو درصدی نرخ مالیات و ابهامات موجود در متن بخشنامه آنچنان که ذکر شد، موجبات اعتراض فعالان اقتصادی را فراهم آورد و همین امر منجر به تشکیل کارگروه کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در تاریخ ۹۵/۰۶/۱۶ با دعوت از نمایندگان بخش خصوصی و نمایندگان از سازمان های دولتی گمرک و امور مالیاتی گردید که در آن مدعومین بخش خصوصی به طرح مشکلات موجود در بخشنامه مذکور و آثار و پیامدهای منفی ناشی از اجرای آن پرداختند. مهمترین مشکل مطروحه ناظر بر این بود که اگر چه هدف از ارائه این بخشنامه، مبارزه با فرار مالیاتی دارندگان کارت های بازرگانی یکبار مصرف بیان شده است اما در عمل طیف وسیعی از واردکنندگان را در بر می گیرد که قانونی فعالیت می کنند، و این عمل، در شرایط فعلی کشور که اقتصاد در دوره رکود به سر می برد، سیاست نامناسبی است و ضمناً موجب جذاب شدن کانال قاچاق و ایجاد بازار غیر رقابتی برای واردات کالا و بالنتیجه کاهش قدرت رقابت بین المللی می شود. البته مسائل دیگر نیز مطرح گردید از جمله اینکه تا زمانیکه طرح رتبه بندی کارت های بازرگانی بصورت فراگیر به اجرا در نیامده است، برنامه ریزی بر پایه آن اقدام اصولی نیست و نیز اینکه اساساً تاریخ اجرای هر بخشنامه ای بر اساس قانون باید حداقل ۱۵ روز پس از ابلاغ باشد که این موضوع در این بخشنامه لحاظ نگردیده است. در نهایت نیز نظر بخش خصوصی این بود که با توجه به توافقنامه جدید پیرامون اصلاح فرایند صدور و تمدید کارت بازرگانی، تهدید و نگرانی از بابت مضرات کارت های بازرگانی یکبار مصرف، برطرف می گردد. بنا به اظهارات نمایندگان حاضر از سازمان امور مالیاتی در پاسخ به مسائل و مشکلات مطروحه و به منظور رفع ابهامات بخش خصوصی، دستورالعمل مربوط به چگونگی وصول این مالیات را با نگاه مثبت و در جهت رفع مشکل بنگاه های اقتصادی تهیه نموده و در تاریخ ۹۵/۰۶/۱۵ ابلاغ نموده است. بنا به اظهارات ایشان: - با تعریف مودی خوش حساب در دستورالعمل مذکور بدین ترتیب که هر فعال اقتصادی که اظهار نامه ارائه نماید، از سازمان گواهی خوش حسابی دریافت می نماید و حسب بند ج بخشنامه ۲ شهریور، معاف از پرداخت مالیات علی الحساب واردات قطعی خواهد شد و نیز - تمامی دارندگان کارت های رتبه بندی شده بازرگانی فارغ از اینکه طلایی، نقره ای یا برنزی باشند، به دلیل اینکه اساساً با ارائه مفاصا حساب مالیاتی در طرح رتبه بندی شرکت می نمایند، در زمره مودیان خوش حساب قرار می گیرند و ایشان نیز معاف خواهند بود. لذا نگرانی و ابهام بخش خصوصی از بابت اجرای بخشنامه مذکور و پیامدهای منفی برای جامعه واردات کنندگان قانونی به واسطه دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی با موضوع "وصول مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا به میزان ۴ درصد مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مندرج در اظهارنامه های گمرکی" (پیوست شماره ۳) مرتفع خواهد شد.	

شناسه	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	تاریخ: ۱۳۹۵/۰۷/۲۶
عنوان	بررسی نظرات در ارتباط با بخشنامه شماره ۷۳/۱۴۴/۱۸۳۰۹۴/۹۴۱۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ گمرک جمهوری اسلامی ایران، با موضوع "دریافت چهار درصد مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا" و دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی مبنی بر چگونگی وصول مالیات مزبور	
ایرادات و مشکلات مطروحه	مهمترین مشکلات ناشی از اجزای بخشنامه به طور خلاصه شرح زیر می باشد: • افزایش قیمت تمام شده کالاهای وارداتی، • بروز آثار تورمی در اقتصاد کشور، • تشدید کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش واحدهای اقتصادی، • نامساعد شدن بیشتر محیط کسب و کار و تنزل رتبه جهانی کشور در شاخص تجارت فرامرزی، • گرانت شدن فرایند واردات قانونی کالا و بالنتیجه شیوع بیشتر قاچاق کالا، • ایجاد روبه ای تبعیض آمیز و منافی اصل رقابت، • ایجاد زمینه فساد اداری با توجه به تفسیر بردار بودن بخشنامه مزبور، • ایجاد فضای ضد رقابتی برای تجار جدید در بازار . لذا اگرچه بخشنامه گمرک جمهوری اسلامی ایران برای جلوگیری از فرار مالیاتی تدوین شده است اما آثار منفی ناشی از اجرای آن، بیشتر خواهد بود، بنابراین: - اولاً منطقی نیست که برای مدیریت اقلیت افراد خاطی، فشار مضاعفی را بر اکثریت افراد صحیح العمل ایجاد شود و - ثانیاً با ایجاد بوروکراسی مضاعف و ایجاد وقفه بیشتر در فرایند واردات، خصوصاً در مبادی ورودی و گمرکات موجبات زیان بیشتر به واردکنندگان فراهم آید. همچنین، با توجه به اینکه موارد جرم مالیاتی و همچنین مجازات این جرایم در ماده ۲۷۴ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ (بیوست شماره ۴) برشمرده شده است و ذیل بند ۷، استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر به منظور فرار مالیاتی نیز از مصادیق جرم مالیاتی محسوب می گردد، ملاحظه می گردد قانونگذار برای جلوگیری و مبارزه با فرار مالیاتی به درستی چاره اندیشیده است بنابراین صدور بخشنامه موازی با قانون موجود و خصوصاً جدیدالتصویب، جز افزودن بر تورم قوانین و ایجاد بوروکراسی مضاعف در اجرای امور فایده ای نخواهد داشت. ضمناً توافقنامه پیرامون اصلاح فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی که به تصویب کمیسیون ماده یک آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات نیز رسیده است و نیز دستورالعمل رتبه بندی کارت های بازرگانی، دیگر اسنادی است که چنانچه در تصویب آنها تسریع صورت گیرد، بدون ایجاد فشار مضاعف بر فعالان اقتصادی، در این زمینه راهگشا خواهد بود.	
پیشنهادات دبیرخانه	بر اساس موارد مطروحه پیشنهاد می گردد: (۱) بخشنامه مذکور ملغی گردد و برای جلوگیری از فرار مالیاتی از طریق استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر، از ظرفیت ماده ۲۷۴ قانون مالیات های مستقیم استفاده شود. (۲) تصویب اصلاحیه دستورالعمل صدور کارت بازرگانی توسط هیأت محترم وزیران و دستورالعمل رتبه بندی کارت های بازرگانی توسط وزرای محترم عضو کمیسیون مزبور، تسریع گردد.	

شناسه	شرح دستور جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی	تاریخ: ۱۳۹۵/۰۷/۲۶
عنوان	بررسی نظرات در ارتباط با بخشنامه شماره ۷۳/۱۴۴/۱۸۳۰۹۴/۹۴۱۲۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲ گمرک جمهوری اسلامی ایران، با موضوع "دریافت چهار درصد مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا" و دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی مبنی بر چگونگی وصول مالیات مزبور	
فهرست مستندات و مدارک پشتوانه	۱- بخشنامه شماره ۹۳،۹۴۱۲۳۷۳ مورخ ۷۳،۱۴۴،۱۸۳۰۹۳ مورخ ۱۳۹۵،۶،۲ گمرک جمهوری اسلامی ایران؛ (پیوست شماره ۱) ۲- بخشنامه شماره ۶۱۱۵۰ مورخ ۱۳۸۷/۶/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور؛ (پیوست شماره ۲) ۳- دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی با موضوع "وصول مالیات علی الحساب واردات قطعی کالا به میزان ۴ درصد مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مندرج در اظهارنامه های گمرکی"؛ (پیوست شماره ۳) ۴- ماده ۲۷۴ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴؛ (پیوست شماره ۴)	